

Základní škola T. G. Masaryka Mnichovice Bezručova 346, 251 64 Mnichovice

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM 2018-2019

Zpracovala: Mgr. Ladislava Kočvarová, září 2018

Minimální preventivní program pro naši školu je vypracován na základě Metodického pokynu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen MŠMT) k primární prevenci sociálně patologických jevů u dětí, žáků a studentů (dále jen „žák“) ve školách a školských zařízeních v souladu s § 29 odst. 1 a § 30 odst. 3 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 18 písm. c) zákona č. 379/2005 Sb., který do prevence sociálně patologických jevů zařazuje konzumaci drog, včetně alkoholu, kouření, kriminalitu, virtuální drogy a gambling, záškoláctví, šikanování a jiné násilí, rasismus, xenofobii, intoleranci, antisemitismus, sexuální rizikové chování, spektrum poruch příjmu potravy, okruh poruch spojených se syndromem CAN, negativní působení sekt, rizikové sporty a rizikové chování v dopravě.

Obsahem MPP jsou dané programy primární specifické i nespecifické prevence pro stávající školní rok, kariérové poradenství, činnosti ŠPP, školení pedagogů v rámci prevence sociálně patologických jevů, krizový plán a plán řešení šikany.

Cílem minimálního preventivního programu je ve spolupráci s rodiči formovat takovou osobnost žáka, která je s ohledem na svůj věk schopná orientovat se v dané problematice, zkoumat ji, ptát se, dělat rozhodnutí; osobnosti, která si bude vážit svého zdraví, bude umět nakládat se svým volným časem a zvládat sociální dovednosti. Dokáže rozpoznat a vyhnout se rizikovému chování.

I v letošním školním roce zůstává základním principem preventivní strategie osvojování základních kompetencí v oblasti zdravého životního stylu a prevence a rozvoj dovedností, které vedou u dětí a mládeže k odmítání všech druhů sebedestruktivního chování, projevů agresivity a porušování zákona.

Všeobecnou specifickou primární prevenci jsme se rozhodli po výborných zkušenostech z minulých let realizovat opět s Cestou integrace o.p.s.

Dále jsme preventivní programy rozšířili o téma zdravého stravování a zdravého životního stylu – od přípravné třídy do třetí třídy. Program Zdravá 5, nadace Albert a.s.

Pro 4. ročníky jsme nově zařadili pilotní program na prevenci kouření. Ve spolupráci s Cestou integrace a nadací Besip je pro 4. třídy dlouhodobě zařazena i dopravní výchova.

Vzhledem k uspokojení potřeby skupin i nejmladších žáků jsme nově zařadili program Etické dílny pro všechny čtyři první a druhé třídy.

Jde o certifikovaný program. Certifikát odborné způsobilosti poskytování programů všeobecné primární prevence má číslo 06/16/1/CE a platí do prosince 2021

Více zde: <http://www.etickedilny.cz/o-nas/>

Ve spolupráci s komisí SPOD (OSPOD Říčany) a s Arcidiecézní charitou Praha a organizací Magdala jsme zařadili po výborných zkušenostech z minulého školního roku preventivní program na téma domácí násilí-, která má certifikovaný program postavený na skandinávský film Zuřivec.

Program proběhne v 5. a 6. ročníku ve všech třídách.

Pro všechny třídy II. stupně jsme objednali program všeobecné primární prevence ve spolupráci s Cestou integrace z Říčan, tak jako minulé školní roky.

Metody práce

V rámci výuky jsou a budou i nadále kromě tradičních osvědčených metod práce (přednášky, diskuze, besedy, exkurze, apod.) využívány další, zejména interaktivní a prožitkové aktivity, které podporují osobnostně sociální výchovu, a to mezipředmětově, s těžištěm ve výchově ke zdraví, občanské výchově, obecně ve všech výchovných předmětech.

Programy specifické i nespécifické primární prevence jsou koncipovány jako dlouhodobé, kontinuální a interaktivní.

Konkrétní cíle v podobě kompetencí žáků (v oblasti znalostí, dovedností a postojů):

První stupeň (1.-5. ročník):

- žáci dokáží pojmenovat zdravotní rizika spojená s kouřením, pitím alkoholu, užíváním drog, zneužíváním léků
- znají jednoduché způsoby odmítání návykových látek
- znají hodnotu zdraví a nevýhody špatného zdravotního stavu
- mají vědomosti jak udržovat zdraví a o zdravém životním stylu
- mají právní povědomí v oblasti rizikových forem chování
- umí komunikovat se službami poskytujícími poradenskou pomoc
- umí pojmenovat základní mezilidské vztahy
- umí rozpoznat projevy lidské nesnášenlivosti
- vědí, na koho se obrátit v případě, že někdo ohrožuje nebo poškozují jejich práva
- mají povědomí o tom, že každé jednání, které ohrožuje práva druhých (šikana, násilí, zastrasování aj.) je protiprávní
- žáci si uvědomují rizika a nebezpečí v silničním provozu

- dokáží vnímat okolní dění všemi smysly a učit se vyvozovat správné závěry pro bezpečné chování na silnici; uvědomovat si ostatní účastníky provozu, zejména v roli chodce
- dokáží správně přecházet silnici a znají základní dopravní značky vztahující se k nim jako chodcům či cyklistům

Druhý stupeň (6.-9. ročník)

- žáci znají význam harmonických mezilidských vztahů pro zdravý životní styl a zdraví
- respektují odlišné názory či zájmy a odlišné způsoby chování a myšlení, jsou tolerantní k menšinám
- znají a uplatňují vhodné způsoby řešení neshod se spolužáky, spory řeší nenásilným způsobem
- znají vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích
- umí spolupracovat ve skupině a přebírat zodpovědnost za společné úkoly
- znají významné dokumenty upravující lidská práva a sociálně právní ochranu dětí
- znají činnost důležitých orgánů právní ochrany občanů
- uvědomují si podstatu protiprávního jednání a právní odpovědnost za případné protiprávní činy
- umějí chápat smysl zdraví: ve složce fyzické, duchovní a sociální
- umějí zhodnotit vhodné a nevhodné zdravotní návyky
- umí vysvětlit své konkrétní postoje a chování z pohledu zdraví
- znají pozitivní vliv aktivního pohybu, relaxace, duševní hygieny
- vědí, že zneužívání dítěte je trestné
- umí diskutovat o rizicích užívání drog, orientují se v trestně právní problematice návykových látek
- vědí, kde hledat odbornou pomoc, v případě potřeby ji dovedou využít
- bezpečně zvládají účelné modely chování v krizových situacích (šikanování, týrání, sexuální zneužívání aj.) a správně se rozhodují v situacích vlastního nebo cizího ohrožení

MPP ve výuce, akce školy (nespecifická prevence):

Akce školy	Termín	Zodpovídá
Plavání - 2. a 3. třídy	I. a II. pololetí 2018/2019	(Hájková L.)
Dopravní výchova - 4. třídy	podzim 2018 a jaro 2019	(Barešová)
Bruslení - 5. třídy	listopad – prosinec 2018	(Barešová)
Dny otevřených dveří	leden 2019	(zapojení žáků – Schoolteam-Kaprálková, ŽP- Kočvarová)
Recitační soutěž - školní kolo	prosinec 2018	(Hájková L., Kočvarová)
Akce školního žákovského parlamentu	průběžně - dle ročních období	(Kočvarová)
Školy v přírodě	červen 2019	(Hájková L.)
Obhajoby závěrečných prací 9.	červen 2018	(Martišová, Kočvarová)

třídy
Exkurze- návštěvy muzeí, průběžně (vedoucí předmětových
divadel, knihoven komisi)

Klub mladého diváka průběžně (Šubrtová)

Mezinárodní projekty: Erasmus +, E-twenning

Komunitní projekty – akce s městem Mnichovice:

Pochod kocoura Mikeše	září 2018	(Kočvarová, Čermák, Barešová)
Mikuláš v MŠ	prosinec 2018	(Kočvarová)
Možná přijde i Mikuláš	prosinec 2018	(Kaprálková, Kočvarová)
Setkání u Betléma	prosinec 2018	(Tichý, Flajžíková)
Velikonoce v Infocentru, pletení pomlázek	duben 2019	(Kodytek, Zajíčková, Knesplová)
Mnichovce tour- cyklistický závod- organizují děti	květen 2019	(Švehlová, Plevová)
Kramaření	červen 2019	(Tichý, Čermák, Kelbich)

Soutěže:

Matematický klokan a Pythagoriáda	(Antonínová, Staňková)
Soutěže v angličtině	(Švehlová)
Výtvarné soutěže – regionální	(Kelbich)
Český jazyk – regionální, olympiáda + recitační	(Hájková, Kočvarová)
Olympiáda v dějepise	(Šubrtová)
Sportovní soutěže, turnaje	(Barešová, Kodytek, Hájková)

Exkurze: v souladu se školním vzdělávacím plánem a plánem exkurzí

Školní multimediální knihovna

Čtenářství a jeho role
v problematice rizikového chování průběžně (Mareček)
děti a mládeže

Kariérové poradenství – školní rok 2018/2019 (Kočvarová, Šalamova)

Září- Říjen

- Kontakt s PPP Strančice – testy profesní orientace pro zájemce z 8. a 9.tříd
- Informace z portálu infoabsolvent, informace o přijímacím řízení, nabídka středních škol – k dispozici katalog Atlas škol: Praha + Středočeský kraj
- Informační panel o volbě středních škol, nabídky škol, letáky, burzy škol apod.

Leden

- Projektové dny na SOŠ Podskalská Praha – pekařství + uzenářství – zájemci 9.A+9.B

Březen

- Projektové dny na SPŠ Gočára Praha – zájemci z 8.tříd

Květen

- Exkurzní den ve Škoda auto Mladá Boleslav

Průběžně:

Prezentace středních škol z blízkého okolí v 8. a 9. třídách

Specifická všeobecná primární prevence:

Adaptační kurz pro 6.ročníky –třídní učitelé šestých tříd ve spolupráci Muzeem Říčany-
třídenní adaptační kurz pro nově vzniklé kolektivy (Kočvarová)

Pro školní rok 2018 - 2019 škola spolupracuje s říčanskou Cestou integrace o. p. s. – viz. Příloha 1

Etické dílny - certifikát odborné způsobilosti poskytování programů všeobecné primární prevence má číslo **06/16/1/CE** Hope4kids, z.s. Vybíralova 969/2, 198 00 Praha 9
IČ: 70104891

Více zde: <http://www.hope4kids.cz/kdo-jsme/>

Zuřivec – společnost Magadala (Charita + OSPOD Říčany)

Hrává pětka- zdravá výživa – Nadace Albert

Digisvět – Eduin

Ulice dětem – prevence

Rozpis programů dle jednotlivých měsíců pro I. a II. stupeň ZŠ

Září

- **Etické dílny** – 2.C + 2.D – 19.9. 2vh

Dopravní výchova - 4.A +4.B

Říjen

- **Dopravní výchova** – 4.C + 4.D
- **Adaptační kurz** – 6.třídy
- **Preventivní program prevence kouření** - Pneumologická klinika 1. LF UK , Thomayerova nemocnice- Centrum pro závislé na tabáku- pilotní projekt „Šetři své plíce“ - prevence proti kouření zábavnou formou - se zaměřením na cílovou skupinu dětí ve věku 9 – 10 let.

+ certifikáty každému dítěti (nejdříve dopis pro rodiče, dotazník pro děti)

Listopad

Rodičovská kavárna – Eduin- používání moderních technologií

Všeobecná primární prevence – zapojené třídy:

Program prevence kriminality – naše pravidla on-line světa, 2018 – (Cesta integrace)

5.třídy Bezpečně po virtuálním světě – Kyberšikana I.

7.třídy Bezpečný internet – Kyberšikana II.

Třída	Počet dětí	Datum realizace
5. A	19	14. 11. 2018
5. B	21	15. 11. 2018
5. C	20	14. 11. 2018
7. A	22	15. 11. 2018
7. B	26	16. 11. 2018
7. C	24	16. 11. 2018

Třídy a témata preventivních programů všeobecné primární prevence:

- 6. ročník – 6.A +6.C - **Adrenalin a rizikové sporty**
- 8. ročník – **Dětství a dospívání, sexualita a životní hodnoty (3 vyučovací hodiny)**
- 9. ročník – 9.B - **Právní povědomí**

Prosinec

- 6.B - **Adrenalin a rizikové sporty**
- 9.A - **Právní povědomí**
- 0.třída + 1.třídy + 2.třídy + 3.třídy - **Zdravá 5** - zdravý životní styl, zdravé stravování
- 1.A + 1.B – 2.A +2.B - **Etické dílny**
- 4.třídy – preventivní program vytvořený na základě dotazníků – **Prevence kouření**

Leden

- 1.C + 1.D +2.C + 2.D – **Etické dílny (Buďme kamarádi)**
- zájemci 9.A+9.B Projektové dny na SOŠ Podskalská Praha – pekařství + uzenářství
- 7. ročník +8.ročník- Seminář – Používání sociálních sítí – J. Kršňák

Únor

- **Projektové dny napříč všemi ročníky – Člověk ve vesmíru**

Březen

- zájemci z 8.tříd, Projektové dny na SPŠ Gočára Praha
- 5.třídy + 6.třídy - Zuřivec – domácí násilí - charitativní společnost Magdala

Duben

- Představení se terén. pracovníků Cesty integrace Říčany – 4. – 9. ročníky
- Preventivní program s organizací Ulice dětem – téma přestávky na ZŠ – 7.C +8.A +8.B
- Preventivní program s organizací Ulice dětem – téma šikana + objevování vlastního potenciálu – 6.+7. třídy
- Preventivní program s organizací Ulice dětem - xenofobie, mimořádné situace, nácvik evakuace – 8.+ 9. třídy
- Dopravní výchova – 4.A + 4.B
- Rodičovská kavárna- školní zralost

Květen

- Exkurze Škoda auto Mladá Boleslav – 8.třídy
- Dopravní výchova – 4.C + 4.D

Červen

- Nicolas Winton - příběh člověka – 5.-9. ročník

Školení pedagogů školy v oblasti klimatu třídy, prevence

Kočvarová- školení Ne(bezpečný) internet – MAP Říčany + OSPOD – 4.12.

Kaprálková- konference- Bezpečnost dětí on-line – 5.12.

Práce se třídou a rodiči – (lektor Míša Veselá) – Čermáková, Bláhová, Poničanová

Setkání metodiků prevence a VP – PPP Strančice – březen 2019

Opatření důtka ŘŠ (Černá) – proškolení TU + proškolení třídy 7.C – kyberprostor

Seminář k mobilním technologiím – 19.9. Eduin – všichni učitelé + edukační kampaň Eduin

Školní poradenské pracoviště

ŠPP, které se rozšířilo o koordinátora inkluze a další členy inkluzivního týmu školy, v rámci projektu UJEP, představuje školní speciální pedagog, školní psycholog, výchovný poradce pro I. i II. stupeň a metodik prevence. Každý má své kompetence a rozsah pracovní činnosti, ať už pracuje s žáky, rodiči, učiteli, či spolupracujícími organizacemi.

Speciální pedagožka PaedDr. Renata Zemánková, která mimo jiné poskytuje podporu žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, tvoří individuální vzdělávací plány, realizuje speciální pedagogickou vzdělávací činnost apod.

Podstatná posila týmu je školní psycholožka Bc. Dominika Podhráská. (Dlouhodobá pracovní neschopnost + mateřská dovolená.- Zastupuje ji Jana Březinová.) Do její kompetence spadá například spolupráce s učiteli při vyhledávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných, individuální případová práce se žáky v osobních problémech (konzultace, vedení), konzultace se zákonnými zástupci při výukových a výchovných problémech dětí, krizová intervence a zpracování krize pro žáky, skupinová a komunitní práce s žáky. Náslechy v hodinách, pozorování žáků v kolektivu ve třídě apod.

Výchovný poradce Mgr. Ladislava Kočvarová spolupracuje s žáky, učiteli a rodinou v oblasti výchovných a vzdělávacích problémů, další studijní volby, pomáhá při řešení konfliktních situací ve škole apod. Zároveň pracuje i jako metodik prevence, zabezpečuje pro školu všeobecnou primární prevenci.

(Více informací o celém ŠPP v Plánu ŠPP, který zpracovala paní učitelka – zástupkyně pro inkluzi Mgr. Petra Kaprálková.)

Činnosti ŠPP:

1. Pravidelné porady ŠPP a vedení školy (jednou za 14 dnů - pondělí 14:00 - 15:30 hod.) (konzultace řešení výchovných a vzdělávacích problémů žáků, rekapitulace průběžné činnosti ŠPP - návrhy a výstupy školení, práce s žáky, podpora pedagogického sboru, spolupráce s rodiči, obcí apod....)
2. Jednání výchovné komise – pravidelné, či nárazové schůzky VP (nebo SPEC. PED), TU a vedení školy + rodičů a žáka (výchovně – vzdělávací problémy, stanovení cílů a zpětná kontrola jejich naplňování)
3. Případové konference - OSPOD, Komunitní centrum Říčany, škola, rodina, žák ...
4. Individuální reedukace - systematická péče o integrované žáky, spolupráce s rodiči, individuální pomoc žákům při zprostředkování učební látky, komunikace s odborníky
5. Spolupráce s METou - integrace žáků jiné národnosti (tč. vietnamské, ukrajinské atd.)
6. Zajištění primární všeobecné prevence - dlouhodobý program prevence.
7. Zajištění odborné asistence při řešení krizových situací v rámci výskytu nežádoucích sociálně patologických jevů ve škole.

MPP ve výuce jednotlivých předmětů:

Český jazyk a literatura

Všechny ročníky: rizikové formy chování v četbě, rozbor textů, volné zařazování témat do hodin slohu, zapojení studentů do literárních soutěží, kulturní akce v souladu s plánem školy

Německý jazyk

Rizikové formy chování – konverzační témata v hodinách

Anglický jazyk

Využití volného času v mluvnických projevech, zdravý životní styl, rizika drog

Tělesná výchova

Neformální debaty o šikaně, přínos sportu, pozitivní motivace ke sportování, využití volného času, budování volných vlastností, zdravé soutěžení

Přírodopis

Drogová prevence, toxikomanie, psychotropní látky a jejich vliv, drogy a alkohol působící na jedince

Chemie

Léčiva a drogy, nebezpečí návyku

Matematika

Soutěže, mimoškolní činnost

Zeměpis

Život různých kultur, rasismus, xenofobie

Informační technologie

Využívání internetu při vyhledávání podkladů k daným tématům (poradny, příslušná literatura)

Dějepis

Prevence xenofobie, rasismu, národní nesnášenlivosti

Fyzika

Volnočasové aktivity, soutěže

Občanská a rodinná výchova

Vyšší stupeň prevence drog, šikana, rizikové formy chování ve společnosti formou diskuse a videoprogramů, projekty, besedy, exkurze, videoprojekce

Volitelné bloky 6.-9. ročník –práce se dřevem, streetsport, media, robotika, domácnost, Schoolteam ... velký preventivní přínos – objevování potenciálu u dětí, každý je v něčem dobrý

Řešení přestupků

Dojde-li k **porušení ustanovení školního řádu**, týkajícího se **držení, distribuce a užívání návykových látek v prostorách školy**, bude toto klasifikováno jako hrubý přestupek a budou z toho vyvozeny patřičné sankce.

Permanentně jsou všemi pedagogy sledovány i další rizikové formy chování - **šikana, vandalismus, brutalita, rasismus atd.**

Při jejich zjištění budou navržena cílená opatření. V případě, kdy selže prevence ve škole, bude přistoupeno k následujícím opatřením:

1. Individuální pohovor se žákem.
2. Podle zjištěných informací spolupráce s rodinou.
3. Doporučení kontaktu s odborníky.
4. V případě nezájmu rodičů či hrubého porušení školního řádu uvědomění orgánu sociálně právní ochrany dětí (OSPODu).
5. V případě dealerství, ale i držení omamné látky na půdě školy (drogy typu: marihuana, hašiš a jiných případně i tvrdých drog) neprodleně škola oznámí na Policii ČR.

Škola, v případě výchovně vzdělávacích problémů, realizuje **individuální pohovory a práci s rodiči a dětmi.**

Jedná-li se o problémového žáka, v jakémkoli slova smyslu (zmíněné porušování ŠŘ, ale také opakované potíže se zvládnutím učiva atd.), škola v pravidelných intervalech zve zákonné zástupce (nejčastěji rodiče) dítěte k pečlivému projednání daného problému, a tím k pravidelnému sledování změn. Těchto individuálních schůzek se účastní vedení školy, školní speciální pedagog, třídní učitel, výchovný poradce a také žák sám. Je-li zapotřebí, škola kontaktuje OSPOD, nabízí rodině kontakty na PPP-pro Prahu východ, psychology, Cestu integrace Říčany, se kterými úzce spolupracuje. Jednání může probíhat i metodou **případové konference** - zapojení více složek.

Úspěšnost těchto jednání značně souvisí s kvalitou spolupráce samotných rodičů a jejich ochotou řešit zodpovědně potíže svých dětí a s motivací samotného dítěte.

Obdobná jednání následují i v případě, že se na učitele obrátí dítě s tím, že se necítí ve škole dobře, že mu někdo ubližuje apod.

Školní poradenské pracoviště a vedení školy tyto situace neodkladně řeší.

Šikanování ve škole

Ve škole dbáme na to, aby pedagogičtí pracovníci školy byli seznámeni s problematikou šikany, s jejími projevy, způsoby řešení apod.

Případné patologické chování, které se dá nazvat šikanou, bude vždy důkladně projednáváno s jejími účastníky v rámci jednání školního poradenského pracoviště s vedením školy, také s rodiči žáků, případně i s Policií ČR.

Viz. níže: **Krizový plán řešení šikany** - součást MPP

Informování rodičů

- Internetové stránky školy www.zsmnichovice.cz
- Elektronické žákovské knížky, žákovské knížky v papírové podobě
- Dny otevřených dveří
- Konzultační hodiny

· Třídní schůzky, Tripartity, Konzultace

Kontakty

Škola: www.zsmnichovice.cz

Tel., fax: 323 640 330

mobil: 607 515 771

Školní speciální pedagog: PaedDr. Renata Zemánková
renata.zemankova@zsmnichovice.cz

Výchovný poradce a metodik prevence: Mgr. Ladislava Kočvarová
ladislava.kocvarova@zsmnichovice.cz

Školní psycholog: Bc. Dominika Podhráská, tel.: 608600999
dominika.podhraska@zsmnichovice.cz

Závěr

Minimální preventivní program školy je součástí výchovy a vzdělání žáků po celou dobu školní docházky. Účastní se ho žáci, pedagogický sbor, rodiče, přizvaní odborníci i veřejnost. Prevenci lze rozdělit na specifickou (cílené preventivní programy - typu dlouhodobých programů Cesta integrace o. p. s, Etické dílny) a nespecifickou (sportovní soutěže, akce v obci apod.) - ta v našem programu převládá.

V rámci minimálního preventivního programu je nutné kombinovat poskytování informací z oblasti prevence sociálně rizikových forem chování s výcvikem v sociálních dovednostech, preferovat přístupy zaměřené do oblasti zdravého životního stylu a aktivního sociálního učení.

Program musí brát zřetel na věk a osobní charakteristiky jedinců. Bude mít smysl jedině tehdy, když všichni zúčastnění budou vidět smysluplnost své práce.

Toto chceme dosáhnout dobrou a pravdivou informovaností, ochotou vyslechnout druhého a nalezením správné cesty v případě pomoci.

Spolupráce školy s...

1. Občanské sdružení ROSa
2. Orgán sociálně právní ochrany dětí (OSPOD) Říčany – Komise SPOD
Mgr. Iva Kirejevová a Mgr. Vendula Prchalová Odbor sociálních věcí a zdravotnictví
Sociálně právní ochrana dětí
Městský úřad Říčany
Komenského náměstí 1850
tel: 323 618 232 (242)
3. Pedagogicko – psychologická poradna pro Prahu východ- Mgr. Jitka Svátková (Strančice)
svatkova@pppprahavychod.cz
4. **Centrum primárních programů - Cesta integrace, o.p.s.**
Mgr. Markéta Hubínková, DiS.dopravní výchova, preventivní programy pro školy, akce pro veřejnost tel. 774 780 540, e-mail: skoly@cestaintegrace.cz Masarykovo nám. 6, 251 01 Říčany
5. **Etické dílny** - Divize v organizaci **Hope4kids, z.s.**
Sídlo: Vybíralova 969/2, 198 00 Praha 9 - www.hope4kids.cz
IČ: 70104891 **Kontaktní osoba:** Ing. Eliška Krmelová <http://www.etickedilny.cz/o-nas/>
6. Centrum primární prevence Magdaléna, o.p.s.
Včelník 1070, 252 10 Mníšek pod Brdy
Mgr. Helena Fialová- vedoucí Centra primární prevence Magdaléna
7. Komunitní centrum Říčany, Masarykovo nám. 6/17, 251 01 Říčany 251 01
Tel.: +420 737 587 130 , <http://www.kcricany.cz>
8. Život bez závislostí - občanské sdružení, K Výtopně 1224,156 00 Praha 5 – Zbraslav,
tel.:+420 602 255 508, PhDr. Vrbková Helena, <http://www.zivot-bez-zavislosti.cz/o-nas/>
9. SVP - středisko vých. péče - Praha 9 – Klíčov, ambulance: 286 887 075,
mobil: 776 212 928
10. CPIV - Centrum podpory inkluzivního vzdělávání Praha, Tovačovského 2, Praha 3, 103 00
11. nrap. Zdeněk Chalupa - tiskový mluvčí Policie ČR - Preventivně informační skupina Praha-venkov
12. Kariérový poradce **Daniela Bouší**, Odborný poradce IPS, Zaměstnanost,T: 950 151 325
email: daniela.bousi@uradprace.cz
Úřad práce ČR, Kontaktní pracoviště pro Prahu-východ
Dobrovského 1278/25, 170 00 Praha 7

13. Meta, sdružení pro příležitosti mladých migrantů, www.meta-os.cz/

14. Varianty - Vzdělávací program Varianty Člověk v tísní, o.p.s. Šafaříkova 635/24
120 00 Praha 2

Některé instituce zabývající se rizikovými formami chování

www.ceskaskola.cz: články a diskuze

www.odrogach.cz: kazuistiky s nabídkou řešení při výskytu drog u žáků na půdě školy, návody pro pedagogy ap.

www.sikana.cz: O. S. Společenství proti šikaně

www.sananim.cz: drogová poradna, kontakty

www.dropin.cz: drogy, odborné články

www.doktorka.cz: odborné články o zdraví, informace ze světa

www.cestaintegrace.cz: sociální poradenství - Nízkoprahový klub Cesta, Cesta Integrace o.s.,
Na Obci 2049, Říčany

<http://ricany-ccsh.cz> : sociál. poradenství, modelářská dílna, doučování,
Nízkoprahové centrum dětí a mládeže, Církev československá husitská
17.listopadu 252/43, Říčany

Užitečné internetové odkazy- kariérové poradenství

www.infoabsolvent.cz

www.gwo.cz

www.atlasskolstvi.cz

www.job-tip.cz

www.portal.mpsv.cz

www.scio.cz

www.volbapovolani.cz

www.budoucnostprofesi.cz

www.nuov.cz

www.volbapovolani.cz

Řešení šikany - krizový plán

Šikanování je nebezpečná forma násilí, která ohrožuje základní výchovné a vzdělávací cíle školy a nezřídka zasahuje v celoživotních následcích na duševní a tělesné zdraví obětí.

Základním cílem školy je **pocit bezpečí** žáků, dobré sociální prostředí tříd a školy a produktivní výkony žáků, kteří se vzájemně respektují a spolupracují mezi sebou a učiteli.

Šikanování je dlouhodobé chování, jehož záměrem je někomu ublížit, ohrožit ho nebo zastrašovat.

Co se dá považovat za šikanu:

- Cílené a opakované násilí
 - fyzické (bití, vydírání, loupeže, poškozování věcí, sexuální obtěžování)
 - psychické (slovní útoky, pomluvy, vyhrožování, ponižování) jedincem nebo skupinou vůči jedinci či skupině žáků.
- v nepřímé podobě i demonstrativní přehlížení a ignorování žáka či žáků skupinou spolužáků.
- za elektronickou formu šikany - tzv. ICT kyberšikanu - se považují útoky pomocí e-mailů, sms zpráv, vyvěšování urážlivých materiálů na internet apod.

Ředitel školy preventivně zajistí vzdělávání pedagogických i nepedagogických pracovníků, vzdělávání školního metodika prevence, dohled nad žáky v době vyučování.

Školní řád obsahuje pravidla chování včetně sankcí za jejich porušení.

Odhalování šikany

Na prevenci a odhalování šikany se podílejí všichni pracovníci školy, nejen třídní učitelé. Všímají si změn v chování žáků. Pokud rodiče informují školu o podezření na šikanování, školní poradenské pracoviště ve spolupráci s vedením školy zahájí odborné vyšetření záležitosti.

Řešení počítačnické šikany

V případě upozornění na projevy šikany, bude zahájeno **jednání s těmi, kteří na šikanování upozornili i s oběťmi šikany**. Budou nalezeni vhodní svědci.

Třídní učitel, školní metodik prevence, případně ředitel školy nebo jeho zástupce provedou individuální, případně konfrontační **rozhovory se svědky** (nikoli však konfrontace obětí a agresorů).

Obětem je zajištěna ochrana dle situace.

Označená oběť šikany a svědci zaznamenávají (písemně a tak, aby to agresor nezjistil) v průběhu stanoveného období konkrétní útoky agresora, aby mohl být po určité době konfrontován s danými přestupky. To samozřejmě za maximální podpory učitele, metodika prevence a s tím, že při zhoršujícím se stavu se neprodleně konflikt otevře.

Posledním krokem je rozhovor s agresory, případně konfrontace mezi nimi. Škola tyto situace zvládá řešit vlastními silami.

Řešení pokročilé šikany (opakované přestupky, trestné činy, skupinové násilí)

Je zajištěna co nejrychleji ochrana oběti.

Pedagogičtí pracovníci se domluví na spolupráci a postupu vyšetřování. Je zabráněno domluvě agresorů na křivé výpovědi. Pokračuje se v pomoci a podpoře oběti. Dle závažnosti případu (formu brutality či kriminálního jednání, naplnění skutkové podstaty přestupku nebo trestného činu) je kontaktována pedagogicko - psychologická poradna, orgán sociálně právní ochrany dítěte, Policie ČR, příp. jiná podpůrná organizace.

Výchovná opatření

Třídní učitel, školní metodik prevence a výchovný poradce dále pracují s agresorem, je mu zprostředkována péče pedagogicko-psychologické poradny příp. klinického psychologa, psychoterapeuta či psychiatra.

Odstupňovaná výchovná opatření a tresty pro agresory dle závažnosti: napomenutí třídního učitele, důtka třídního učitele, důtka ředitele školy, snížená známka z chování, převedení do jiné třídy.

V mimořádných případech ředitel školy :

- a) podá návrh orgánu sociálně právní ochrany dítěte k zahájení práce s rodinou agresora
- b) doporučí rodičům agresora dobrovolné umístění dítěte do místně příslušného diagnostického ústavu - střediska výchovné péče

Zpracováno v souladu s metodickým pokynem Č.j. 24 246/2008-6

Další zdroje:

KOLÁŘ, Michal. Bolest šikanování. 1. vyd. Praha : Portál, 2001. 255 s. ISBN 80-7178-513-X.

KOLÁŘ, Michal. Skrytý svět šikanování ve školách: příčiny, diagnostika a praktická pomoc. 1. vyd. Praha : Portál, 1997. 127 s. ISBN 80-7178-123-X.

KOMISE PRO SOCIÁLNĚ PRÁVNÍ OCHRANU DĚTÍ

Krizový plán školy

(1. část)

PODEZŘENÍ NA SYNDROM CAN

Vyučující zaregistruje známky poranění, která by mohla mít souvislost s násilným chováním v rodině, či zachytí jiné symptomy související se syndromem CAN. Jedná se například o modřiny, otoky, řezné rány, otisky dlaně a prstů, stopy po opaření, popálení cigaretou, lysinky ve vlasech, trvalý hlad, podvýživa, špatná hygiena, zkažené zuby, nedostatečné oblečení, vyčerpání a přepracovanost, změny v chování, dlouhodobá depresivní nálada, stísněnost, nezáměr o dění kolem, sebepoškozování, potíže se soustředěním, zhoršení prospěchu. Je třeba dávat pozor zvláště při opakování.

- Vyučující informuje třídního učitele a výchovného poradce. Tyto dvě osoby sdělí podezření řediteli školy. V týmu, na základě zjištění od dalších vyučujících dítěte, záležitost vyhodnotí a OZNÁMÍ podezření OSPOD. Tím splní OZNAMOVACÍ POVINNOST, která škole vyplývá dle § 10 odst. Č. 4, zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí
- Vyučující/třídní učitel se citlivým způsobem v soukromí může dítěte dotázat na jím zaznamenané projevy (o pohovoru učiní záznam). Je nutné respektovat případnou neochotu dítěte o věci mluvit. V případě

sexuálního podtextu je nezbytné vyvarovat se podsouvání odpovědi dítěti, zaznamenat co nejpřesněji sdělení dítěte a dále doporučujeme věc více nerozebírat a neprodleně skutečnost oznámit na OSPOD

- Další kroky škola činí ve spolupráci s OSPOD či orgány činnými v trestním řízení. Při podezření z týrání, zvláště sexuálního zneužívání je kontaktování rodiny spíše nežádoucí. Naopak u zanedbávání je spolupráce školy a rodiny žádaná.

Legislativa

- Trestné činy proti rodině a dětem, zákon č. 40/2009 Sb.

ZÁŠKOLÁCTVÍ

Dobu a způsob uvolnění žáka ze školního vyučování stanoví školní řád. Omluvenou i neomluvenou absenci žáků své třídy eviduje třídní učitel. Nepřítomnost žáka omlouvá zákonný zástupce. Pokud to škola považuje za nezbytné, může požadovat doložení nepřítomnosti žáka z důvodu nemoci ošetřujícím lékařem - pouze jako součást omluvenky vystavené zákonným zástupcem a pokud nepřítomnost žáka ve škole přesáhne 3 dny školního vyučování

Na prevenci záškoláctví se podílí třídní učitel, výchovný poradce a školní metodik prevence ve spolupráci s ostatními učiteli a zákonnými zástupci žáka.

Postup při záškoláctví

- Třídní učitel informuje výchovného poradce o zvýšené omluvené i neomluvené nepřítomnosti. VP tyto údaje vyhodnocuje
- Třídní učitel nebo výchovný poradce učiní pohovor s zákonným zástupcem žáka (o jednání nutno provést písemný záznam)
- třídní učitel navrhuje tato opatření napomenutí TU, důtka TU, důtka ŘŠ, snížená známka z chování
- V případě pokračování je učiněno oznámení o zanedbání školní docházky s náležitou dokumentací OSPOD (domluveno pravidlo 25 neomluvených hodin)
- Následný postup:
 - ❖ 2 výchovné komise (zajišťuje škola) / 2 případové konference (zajišťuje OSPOD)
 - ❖ podání podnětu na přestupkové oddělení - Městský úřad
 - ❖ podání trestního oznámení na Policii ČR
 - ❖ domluva na tom, kdo podnět podá? Škola nebo OSPOD?

Legislativa

- Přestupek na úseku školství mládeže a tělovýchovy

- § 201 zákona č. 40/2009 Sb. - trestný čin ohrožování výchovy dítěte (Trestné činy proti rodině a dětem)

KYBERŠIKANA

Kyberšikana je jen jedna z forem psychické šikany, proto musí škola učinit všechna preventivní, intervenční i sankční opatření jako u klasické šikany. Základem je Minimální preventivní program a postup pro řešení kyberšikany.

Nesnažit se za každou cenu vypátrat pachatele (stejně se to ve většině případů škole samotné nepodaří), ale nabídnout pomoc oběti, pracovat se skupinou (třídou), a uchovat důkazní materiály.

Kdo řeší:

O výskytu daného jevu musí být informován ředitel školy, metodik prevence, TU → určení dalšího postupu.

Jak postupovat při řešení:

1. Důsledně vyšetřit všechny incidenty a podezření.
2. Doporučit oběti, aby okamžitě ukončila komunikaci s útočníkem.
3. Zajistit a archivovat všechny důkazy kyberšikany.
4. Požádat útočníka, aby se svého jednání zdržel, upozornit ho na protiprávní jednání.
5. Znesnadnit útočnickovi jeho chování – zamezit přístup (změna e-mailové adresy, telefonního čísla, vymazání profilu apod.).
6. Informovat rodiče agresora o tom, že chování jejich dítěte je bráno vážně a na vaší škole nebude tolerováno.
7. Informovat a poučit rodiče oběti.
8. Závažné případy - oznamovací povinnost školy vůči orgánům SPOD (pokud je pachatel odhalen), případně oznámit (škola či zákonní zástupci) na Policii ČR, popř. podat trestní oznámení na neznámého pachatele.

Legislativa

Státem ratifikovaná Úmluva o právech dítěte zaručuje všem dětem v pedagogických zařízeních bezpečný pobyt bez poškozování zdraví a ohrožení života. Kyberšikana není trestným činem. Některé její projevy se však dají klasifikovat jako jiné trestné činy či přestupky. Přehled příkladu paragrafů, podle kterých by se dala klasifikovat kyberšikana dle trestního zákoníku (zákon č. 40/2009 Sb.):

§ 175 Vydírání, § 180 Neoprávněné nakládání s osobními údaji, § 181 Poškození cizích práv, § 182 Porušení tajemství dopravovaných zpráv, § 183 Porušení tajemství listin a jiných dokumentů uchovávaných v soukromí, § 184 Pomluva, § 191 Šíření pornografie, § 192 Výroba a jiné nakládání s dětskou pornografií, § 209 Podvod, § 230 neoprávněný přístup k počítačovému systému a nosiči informací, nebezpečné vyhrožování, nebezpečné pronásledování a další....

Organizace

e-bezpečí
prev-centrum
život bez závislosti
proxima sociale
dius
Střediska výchovné péče

OBECNÉ POSTUPY ŠKOLY PŘI ŘEŠENÍ PROBLEMATIKY SPOJENÉ S UŽÍVÁNÍM NÁVYKOVÝCH LÁTEK

Škola vytváří podmínky pro předcházení výskytu případů užívání návykových látek v prostorách školy, v jejím okolí, na všech školních akcích i při mimoškolní činnosti. Škola jasně vymezí zákaz užívání návykových látek ve škole a jejich nošení do školy. Poskytuje žákům i rodičům nezbytné informace, týkající se jejich ochrany před tímto jevem. Působí na žáky v oblasti primární prevence a to formou, která je věcná, pravdivá a přiměřená jejich rozumovému a osobnostnímu vývoji. Při řešení případů souvisejících s užíváním návykových látek nebo distribucí OPL spolupracuje s Policií ČR, orgány sociálně právní ochrany dětí, školskými poradenskými zařízeními apod.

VE ŠKOLE SE OBJEVÍ UŽIVATEL OMAMNÝCH A PSYCHOTROPNÍCH LÁTEK (OPL)

Postup školy

- Zabránit v další konzumaci.
- Pokud je žák vlivem OPL ohrožen na zdraví a životě, volat RZS a Policii ČR.
- Odebrat a zajistit OPL (do zapečetěného obalu) za přítomnosti další osoby a s použitím ochranných pomůcek.
- Informovat třídního učitele, ředitele školy, výchovného poradce, metodika prevence.
- Zvážit provedení orientačního testu na přítomnost OPL v těle žáka.
- Sepsat o události a provedených opatřeních záznam s vyjádřením žáka.
- Třídní učitel informuje rodiče a v případě, že žák není schopen pokračovat ve výuce, vyzve je k vyzvednutí žáka.
- Výchovný poradce informuje orgán sociálně-právní ochrany dítěte.
- Vyvodit opatření stanovené školním řádem, rozlišovat při tom distributora od uživatele OPL.

Legislativa

Přechovávání OPL je vždy protiprávní, s ohledem na množství OPL, které žák přechovává, se jedná buďto o přestupek, nebo v případě množství většího než malého o trestný čin, a to přechovávání OPL a jedu dle § 284 trestního zákoníku (např. u marihuany je množství větší než malé 10 gramů za současného splnění podmínky, že přechovávané množství obsahuje alespoň 1 gram účinné látky THC).

DOZVÍME SE, ŽE NĚKTERÝ Z ŽÁKŮ PŘINÁŠÍ DO ŠKOLY OMAMNOU A PSYCHOTROPNÍ LÁTKU (OPL) A NABÍZÍ/POSKYTUJE JI DALŠÍM ŽÁKŮM

Taková osoba je z pohledu trestního zákoníku (zákon č. 40/2009 Sb.) distributorem a dopouští se trestného činu nedovolená výroba a jiné nakládání s OPL a s jedy dle § 283 trestního zákoníku, a to bez ohledu na množství distribuované látky, četnost případů atd.

Postup školy

- Škola má v takovém případě povinnost oznámit věc Policii ČR.
- Spolupracovat na vyšetření věci s Policií ČR a s ohledem na konkrétní okolnosti případu a po poradě s Policií ČR zvážit informování osob s případem dosud neseznámených (viz níže) a provedení dalších opatření tak, aby nebylo narušeno trestní řízení vedené policií ČR (ovlivňováním mezi žáky, zničením stop apod.).
- Vyučující informuje třídního učitele, ředitele školy, výchovného poradce, metodika prevence.
- Třídní učitel informuje rodiče a vyhotoví písemný záznam o pohovoru.

- Výchovný poradce informuje orgán sociálně-právní ochrany dětí.

VE ŠKOLE ZACHYTÍME LÁTKU, O KTERÉ SE DOMNÍVÁME, ŽE SE JEDNÁ O OMAMNOU A PSYCHOTROPNÍ LÁTKU (OPL)

Postup školy

- Odebrat a zajistit látku (do zapečetěného obalu) za přítomnosti další osoby a s použitím ochranných pomůcek
- Vyučující informuje třídního učitele, ředitele školy, výchovného poradce, metodika prevence.
- Sepsat o události a učiněných opatřeních záznam. Pokud byla látka zajištěna u konkrétního žáka, zapsat rovněž vyjádření žáka.
- Předat nález Policii ČR, která provede šetření a v případě, že byla látka zajištěna u konkrétního žáka, informuje zákonného zástupce.

ŽÁK KOUŘÍ V PROSTORÁCH ŠKOLY A ŠKOLSKÉHO ZAŘÍZENÍ V DOBĚ VYUČOVÁNÍ

Ve vnitřních i vnějších prostorách školy je zakázáno kouřit. Kouřit je zakázáno i v blízkém okolí školy. Vše uvede škola ve školním řádu a stanoví sankce za porušování tohoto zákazu.

Postup školy

- Žákovi je zabráněno v další konzumaci
- Pedagog o události sepíše stručný záznam, pokud žák zvládne, je žádoucí jeho vyjádření/ zejména odkud tabákový výrobek má
- Třídní učitel informuje rodiče
- V závažných případech – zejména s ohledem na věk a chování dítěte, případně pokud se chování opakuje, vyrozumí škola orgán sociálně právní ochrany dětí
- Třídní učitel navrhne výchovné opatření, které projedná a schválí pedagogická rada.
- Třídní učitel písemně informuje rodiče o rozhodnutí pedagogické rady.

ŽÁK KONZUMUJE ALKOHOL VE ŠKOLE

Prodej nebo podávání alkoholických nápojů osobám mladším 18 let je v ČR zakázáno. Rovněž je zakázáno osobám mladším 18 let alkohol nabízet, nebo je v konzumaci alkoholu podporovat. Může se jednat o trestný čin či přestupek

Postup školy

- Žákovi je zabráněno v další konzumaci
- Pedagogický pracovník posoudí, dle momentálního stavu žáka, zdali mu nehrozí nějaké nebezpečí
- Pokud je žák ohrožen na zdraví či životě, volá lékařskou službu první pomoci
- Jestliže akutní nebezpečí nehrozí, sepíše o události stručný záznam s vyjádřením žáka a vyrozumí vedení školy
- Škola vyrozumí skutečnost zákonnému zástupci a poskytne mu poradenství jak řešit danou situaci

- Z konzumace alkoholu je třeba vyvodit sankce stanovené školním řádem
- V případě opakování situace škola plní oznamovací povinnost k orgánu sociálně právní ochrany dětí

ŽÁK SE DOSTAVÍ POD VLIVEM ALKOHOLU NEBO NĚJAKÉ JINÉ NÁVYKOVÉ LÁTKY

Postup školy

- Vyučující zjistí zdravotní stav dítěte a informuje rodiče a třídního učitele.
- Vyučující (třídní učitel) vyzve rodiče, aby si dítě neprodleně vyzvedli a seznámí je se zdravotními obtížemi dítěte. Pokud si rodič pro dítě do školy nepřijde, vyučující přehodnotí zdravotní stav žáka a je v jeho kompetenci přivolat lékařskou pomoc (155).
- Vyučující informuje třídního učitele, ředitele školy, výchovného poradce, metodika prevence a vyhotoví písemný zápis, se kterým budou rodiče žáka seznámeni.
- Třídní učitel navrhne výchovné opatření, které projedná a schválí a schválí pedagogická rada.
- Třídní učitel písemně informuje rodiče o rozhodnutí pedagogické rady.
- V případě opakování výchovný poradce informuje orgán sociálně-právní ochrany dítěte.

U ŽÁKA JE ZACHYCEN ALKOHOL NEBO TABÁK

- Vyučující informuje třídního učitele, ředitele školy, výchovného poradce, metodika prevence a vyhotoví písemný zápis, se kterým budou rodiče seznámeni.
- Třídní učitel informuje rodiče.
- Třídní učitel navrhne výchovné opatření, které projedná a schválí pedagogická rada.
- Třídní učitel písemně informuje rodiče o rozhodnutí pedagogické rady
- Na OSPOD hlásit v závažnějších případech, případně při opakování incidentu